

SREBRENİTSA YAHUT ÖLÜM DİKKATİ

Akif EMRE, 12 Temmuz 2016

Ölüm dikkati hayata dinamizm katar. Hayata anlam katan en önemli işaret taşlarıdır her bir ölüm. İslam toplumlarında ölüm hayatın içindedir. Hayatla barışık ölüm duygusu, yaşanmışlıkların anlamını yerli yerine oturtur.

Mezarlıkların şehirlerde olması hayata küsmenin değil hayata anlam katan fanilik duygusunun ebedi olana işaret ederken insanı dünyataparlıktan uzaklaştırır. Hayatın olanca çelişkilerine, yaşanan travmalarına, elemelerine karşın yaşama sevincine anlam katar.

Srebrenitsa katliamının 21. yıldönümünde kimliği tespit edilen 127 beden daha toprağa verildi. 7 binden fazla Müslüman Boşnak erkek ve çocuğun uygar dünyanın ölümden korkan BM askerlerinin gözü önünde katledilişini hüznle, öfkeyle ve de çaresizliğin verdiği utançla anıyor insanlık. Bosna'da yaşanan katliamların BM güvenli bölgesinde gerçekleşmiş olmasının, ölüm korkusuyla binlerce masumun ölüme atılmasına göz yuman, ölüm dikkatini terk etmiş (Batı) kültürün sonucu olması tesadüf değil.

Her yıl olduğu gibi Bosna'daki yaşanan soykırımın suçlusu olarak Sırpı, işbirlikçisi Hollanda askerlerini ve tüm bunlara seyirci kalan hatta gizli teşvik eden Batılıları suçlarken bir tür sorumluluğu başından atmanın rahatlığını yaşıyor Müslümanlar. Tarihsel olan bir kez daha tekrarlanmış, Avrupa; ötekileştirdiği Boşnaklar, Müslümanlar için kılını kıpırdatamamıştı tıpkı savaş boyu Sırpı katliam izni veren politikaları gibi.

Oysa yakıcı yüzleşme daha yanıbaşımızda Irak'ta, Suriye'de iki tür katliam yaşanıyor. Amerika'nın ve batılı müttefiklerinin müdahalesiyle artık yüz binle, milyonla ifade edilen ölümler yaşanıyor. İlk ambargonun yavaş yavaş etkisiyle çocuklar, hastalar başta olmak üzere insanlar sinsi bir ölüm tarlasına çekildiler. Gıdasızlık, ilaçsızlık binlercesini yok etti. Parçalanmış ve birbirine hasım edilen sekte ve etnik grupların şiddet ve saldırıları çoktan Amerika'nın katliamlarını unutturdu. Bu coğrafyanın tarihine, kültürüne yabancı sekte çatışmaları körükleyecek politikalar bilinçli olarak kışkırtıldı. Batılıların sömürgeci müdahaleleri, İslam'ın modern dünyaya vadettiklerini dillendirme imkanını elinden alarak sesini kan ve vahşetle bastırma ameliyesine dönüştü.

Din adına nihilist tepkiler alabildiğine medyatikleştirildi. Ortadoğu'ya dair ürkütücü bir uygarlık havzası imajı itina ile kurgulandı.

Kukladan önce kuklacıyla hesaplaşmayı unutan, medyatikleştikçe hafızasızlaşan modern dünyanın enformatik cehaletle malûl insanı için “neden, şimdi ve burada” sorusunun anlamı kalmıyor artık.

Amerika'nın küresel rekabet ve gelecek yılların stratejik planlamaları için yangın yerine çevrilmesinde sakınca görmediği Ortadoğu'da bu manzaranın tek sorumlusunun Batılılar olduğunu söylemek yeterince ikna edici olabilir mi? En azından Srebrenitsa katliamı kadar tüm sorumluluğu tarihsel tecrübe ışığında Haçlı ruhuna yükleyip işin içinden sıyrılmaya lüksümüz var mı?

Batılıların sahayı hazır hale getirdiği ve her gün camilerde, pazar yerlerinde, havaalanlarında kendini patlatan insanları ölüme götüren gerçek nedenler üzerinde yeterince kafa yorabildik mi?

Ölüm dikkati ile ölü sevicilik arasında temel bir fark var. Ölüm dikkati ölüme yadsımaz ama hayat bahşeder. Ölü sevicilik ise her şeyi ölüme götüren bir reddiye, umutsuzluk ve nihilizm içerir.

İslam toplumlarını ayakta tutan, dünyataparlıktan koruyup kendi medeniyetini inşa imkanı veren ölüm dikkatinden eser yok bugün. Ya Batı'nın öteyi yok sayan, ölüme unutturan seküler anlayış yahut nihilist bir reddiyecilikle ölü seviciliğe kucak açan hayata küskünlükler söz konusu.

Kendisinden başka her anlayışı din çerçevesinden uzaklaştıran ve bu nedenle de gerektiğinde kendisiyle beraber herkesi katletmeyi göze alan bir harici anlayışla; bunu besleyen kültürle yüzleşmek zorunda İslam alemi.

Bir yanda etnik diğer tarafta sekter öfke coğrafyamızı ölüm tarlalarına çevirirken yükselen öfke hakikati, İslam'ın muştusunu bastırıyor, kin tohumları ekiyor.

İslam'ın insanlığa sunduğu muştu her tür stratejik ve siyasi hesabın üstündedir. Reel politik konumlanışlar, mezhebi ve ırk kökenli kaygılar, ulusçu ideolojik yönelişler bu coğrafyaya barış ve huzur değil; yeni parçalanmışlıklar, yeni kan davaları getirecektir.

Yaşanmakta olan ölümcül stratejilerle hesaplaşmanın yolu, Haçlı ruhunun küresel stratejileriyle örtüşen harici zihniyetinin modern versiyonunu diriltmek, etnik hassasiyetlerin cahili formlarını bayraklaştırmak değil; seküler dünyanın kurutmaya çalıştığı, Ortadoğu'nun yüzlerce yıldır imbiğten geçirerek damıttığı Müslümanca yaşayış ve düşünüş imkanlarını keşfetmek olmalıdır. Srebrenitsa'yı unutmadan ama Ortadoğu'da üstümüze bulaşan kanı da temizleyerek ölüm dikkatini yeniden kuşanmalı. Yani hayata dönmeli; yaşamaya değer hayata.